

F. K. L.:

NA KATOLIŠKI SHOD!

Slovenija se pripravlja, da kar najveličastneje obhaja svoj V. katoliški shod. Kongres bo pa v resnici veličasten in bo obrodil trajnih sadov, ako se vsak katoliško misleč in čuteč Slovenec, bodisi da bo mogel pohiteti v Ljubljano, bodisi da bo le v duhu spremljal delo katoliškega shoda, zaveda pomena in namena tega zbora. Tu velja star latinski rek: *Quidquid agis, prudenter agas et respice finem* — karkoli delaš, delaj preudarno in se oziraj na namen. Posebno slovenska katoliška mladina, moška in ženska, mora poznati pomen in namen katoliškega shoda, potem bo z mladostnim ognjem prispevala, da se shod veličastno izvrši, potem bo mlačneže in omahljivce poučila in ogrela ter znala zavrniti nasprotnike, ki jim manifestacija, kot je katoliški kongres, ni in ne more biti všeč.

Na tri vprašanja si hočemo zato dati odgovor:

1. Čemu katoliški shod?
2. Kaj bo delal katoliški shod?
3. Kaj bo treba storiti na katoliškem shodu?

1. Čemu katoliški shod?

Katoliški shod bo slovesna veroizpoved. Tisoče slovenskih katoličanov iz vseh slojev se bo zbralo in bode javno in slovesno pred vsem svetom povedalo: Mi smo otroci matere katoliške cerkve; mi se zavedamo sreče in dostojanstva, da smo udje družbe, ki jo je ustanovil naš Zveličar; mi smo veseli luči, ki nam jo daje naša vera, in hvaležni za milost, ki nam jo deli Bog po svoji cerkvi. Biti katoličan, to je naš ponos, naše plemstvo: Kristijan je naše ime, katoličan naš priimek. V tej zavesti in v našem prepričanju nas ne omaja nič — ne preziranje, ne omalovaževanje, ne sovraštvo nasprotnikov; mi stojimo trdno na trdni Petrovi skali, ki je nanjo sezidal Kristus svojo cerkev, vekotrajno,

da je peklenške sile ne bodo premagale. To bo jasna in glasna izpoved na katoliškem shodu.

Toda to še ni vse. Sv. Pavel piše, da se s srcem veruje in z ustmi se izpoveda. Katoliški shod ima namen, poživiti v srcih živo vero, ki naj se javlja v vsem življenju, zasebnem in javnem. Zato se bodo na kongresu začrtale smernice, kako naj se katoličan udeleži, kako naj ravna in se praktično kaže katoličana v raznih prilikah zasebnega in javnega življenja, kot posameznik, kot član domačega družinskega kroga, kot ud cerkve in države. Vsak udeleženec kongresa in vsak, kdor bo prebiral poročila o delu kongresa, bo dobil prepričanje: Ako mislim in delam kot katoličan, imam sredstva, da izpopolnim in osrečim sebe in svojo družino, da prispevam za blagor svojega bližnjega, da trajno koristim slovenskemu narodu in narodni državi.

2. Kaj bo delal katoliški shod.

Načrt za kongresno delo je podan že s tem, da smo določili namen katoliškega shoda.

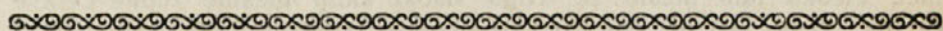
Prvi dan, nedelja 26. avgusta, bo dan manifestacije katoliške zavesti. V slavnostnem sprevedu bodo korakale množice našega naroda na Kongresni trg, kjer bo pred nunsko cerkvijo slovesna služba božja in se bo narod posvetil presv. Srcu Jezusovemu. V imenu naroda bosta dva govornika slovesno povedala: Mi si štejemo v čast, da smo katoličani, in hočemo v duhu katoliških načel prenoviti vse življenje. Naslednja dva dneva bosta posvečena posvetovanjem, kaj nam je storiti, da bomo to prenovitev dosegli in izvršili. Katoliška načela so sama po sebi vzvišena nad čas in so veljavna za vse dobe; naša naloga je, da jih uporabljamo primerno potrebam, ki jih ima naša doba, ki se javljajo vedno v novih oblikah, in zlasti sedaj v dobi po vojski v naši mladi državi. Posvetovanja se bodo vršila v odsekih za versko-nravno obnovo, za šolstvo in vzgojo, za cerkveno-politična vprašanja, za socialne zadeve, za leposlovje, znanost in umetnost. Popoldne pa bodo slavnostna skupna zborovanja z govori o posebno tehtnih predmetih. Poleg tega bodo imele razne verske, stanovske in kulturne organizacije svoje občne zборе.

Naloga je torej obsežna, vršilo se bo resno delo. Vsak bo imel priliko slišati in videti mnogo novega.

3. Kaj bo treba storiti po katoliškem shodu?

Katoliški shod bo podal smernice, potem pa pride delo, delo, delo! Najboljši program, najboljši načrt ne hasne nič, ako se

izvrši. Izvršiti ga ni mogoče, ako ni vztrajnih, zavednih delavcev. Poklicani so vsi, vsak zase, vsak v svojem krogu, v svoji družini, v svojem društvu, v svoji župniji. Z zavestjo te dolžnosti mora katoliški shod napolniti vsakega zavedno katoliškega Slovenca. Potem bo obnova vsega življenja z božjo pomočjo veselo napredovala, posameznikom v blagoslov, katoliški cerkvi v radost, narodu in državi v prospeh in blagor.

ŠT. KRIŠTOF OB KRKI NA KOROŠKEM.

SPISAL I. CARINTHIACUS.

Na Koroškem se pripoveduje tale pravljica: V gori Peci spi kralj Matjaž s svojo vojsko. Sedi ob kameniti mizi in ko mu bo brada trikrat zrastle okrog mize, se bo zbudil in bo poslal svoje sluge na zemljo. Če mu prineso pravo sporočilo, bo zbudil svojo vojsko in jo pod košato lipo zbral na boj proti sovražnikom krščanske vere.

Nekoč se je vračal neki voznik iz Št. Jakoba v Rožu z vozom vina iz Ogerskega. Ko je pod Peco vozil skozi veliki gozd, je zagledal na pol v skalo zidano hišico, katere streha je le malo molela iz gore. Pred durmi je stal postaven vitez, z mečem opasan, in je vprašal voznika: „Prijatelj, ti si z naših gornjih krajev. Povej mi, ali še vedno lezejo mravlje na tri vrhove: na goro sv. Krištofa, sv. Helene in sv. Urha?“ „Še vedno lezejo, pa vedno manj,“ je odgovoril voznik. — „Povej doma: ko bo vera tako opešala, da ne bo nihče več romal na te vrhove, bom prišel jaz s svojo vojsko.“ — „Kdo si ti?“ je vprašal začuden voznik. — „Jaz sem kralj Matjaž. Ne bo več dolgo, ko bom vstal in potegnil sabljo. Moji vojniki se bodo zavihteli na svoje konje, potem se bo razvnel sveti boj za pravo vero.“

Imenovane tri gore obroblyajo na severu rodovitno celovško ravnino. Gora sv. Urha (1018 m) se dviguje nad Krnskimi gradom, Št. Helenska gora (1056 m) v Otmanjski župniji se dviga nad razvalinami rimskega mesta Virunum na Gosposvetškem polju, in Št. Krištof (901 m) je podružnica župnije Št. Lipš ob Krki.

Najbolj obiskana je gora sv. Krištofa. Legenda pravi, da je predavnimi časi stoloval sv. Krištof na gori sv. Uršule ob štajarski meji in je s svojo priprošnjo pripomogel kmetom do obilnega blagoslova na polju in do velike imovitosti. Ti pa so, mesto da bi ga pobožno častili, skrunili njemu posvečene dneve z igro in s plesom. Zato jih je zapustil in se prestavil na goro sv. Krištofa, kjer so bili ljudje pobožni in milosrčni.

Daleč po deželi slovi sv. Krištof kot priprošnik za kruh. Leto za letom prihajajo iz desetih slovenskih župnij procesije v Št. Krištof.

Z gore se nudi romarjem krasen pogled na bližnje in daljne gore in na prelepo celovško ravnino.

V oddaljenosti 15 km se beli mesto Celovec, a posebno čaroben pogled se nudi romarjem na večer, ko se zabljšči Celovec v jezeru luči. Visoko nad mesto se dviga visoki stolp mestne župne cerkve sv. Ilja. Mesto leži ob vznožju Križne gore, zadaj za Križno goro pa se skriva prelepo Celovško ali Vrbsko jezero.

Še bližje, komaj 10 km zračne črte od Št. Krištofa zazre oko očrnelo zidovje cerkve in zvonikov slavne gosposvetske cerkve. In slabo uro dalje od Gosposvete je Krnski grad.

Danes se v stari Gosposvetski cerkvi ne slišijo več slovenski glasovi, ne doni več naša pesem po širnem božjem svetišču, nič več se ne oznanjuje beseda božja v našem jeziku in celo v zakramentu milosti in miru (sv. spovedi) slovenski romarji ne najdejo več ušes, ki bi razumela njihov jezik in ust, ki bi jih poučila in potolažila v njihovem jeziku. In bliža se dan, ko bo na slavnem Gosposvetskem polju zavsem zamrl naš materni glas.

In vso lepo ravnino pod Št. Krištofom čaka ista usoda. Ponemčenju so zapisane lepe slovenske župnije: Št. Lipš, Otmanje, Timenica, Št. Tomaž, Št. Jur, Št. Jakob ob cesti, Žrelec, Podkrnos, Grabštanj, Št. Peter, Pokrče, Slovenji Šmihel... Od Otman je le en del še slovenski, ki pa bo v kratkem času neizbežno zapadel ponemčenju. V idilično ležečem Št. Lipšu pod Št. Krištofom ob Krki je bil gosp. Vinko Razgoršek zadnji slovenski župnik. Zdaj je v cerkvi že dve leti vse nemško. Ravnotako v šoli. Tudi krščanski nauk. Sedanji gosp. župnik, Nmec, je dejal: „Starejši ljudje ne znajo dobro nemški, mlajši rod pa govori gladko nemško. Šola je nemška, okrajna sodnija je nemška, okrajno glavarstvo je nemško, torej je še v cerkvi nemško.“ — In res, mladi ljudje že molijo nemško, kakor slišijo v cerkvi in v šoli, zadnja ljubezen do slovenskega jezika izginja iz njihovih src.

Kakor v Št. Lipšu, tako je v Timenici. Župnik — Nmec, v šoli in cerkvi vse nemško. V Slovenjem Šmihelu je g, župnik moral upeljati nemško pridigo, ker so sovražniki slovenskega jezika pobrali podpise za nemško pridigo in jih poslali v Celovec na škofijstvo. — Na Koroškem se dela z nezaslišanim nasiljem. Kdor noče biti Nmec in zahteva svojo narodno pravico, se označi za sovražnika Avstrije, za izdajalca in iredentarja, za prijatelja Srbov in Jugoslovanov. Vsled te nečuvene strahovlade si zlasti v že bolj ponemčenih krajih nihče več

ne upa zahtevati svojih narodnih pravic in tako se ponemčevanje vrši s strahovito naglico.

Kuga za Koroške Slovence je ponemčevalna šola. V vseh manj zavednih slovenskih občinah so šole samonemške. Otrok v šoli ne sliši več slovenske besede. Ne nauči se slovensko brati in pisati. Pa tudi v takoimenovanih dvojezičnih šolah se slovenski otrok ne nauči slovensko brati. Pač pa koroška ponemčevalna šola slovenskega otroka napoji z nemškim duhom, vzgoji ga za „Nemca“.

Nemci vedo, da nas bodo na Koroškem najprej ubili s ponemčevalnimi šolami. Zato se jim ne zdi za šolstvo nobena svota previsoka. Koroški deželni proračun izkazuje za letos 70 milijard a. kron in od tega gre polovica, 35 milijard kron za šole.

O kako boli človeka srce, ko gleda to brezobzirno ponemčevanje in ne more ničesar pomagati! Ko mora mirno gledati, ko naš narod umira na Koroškem narodne smrti! — Prideš v cerkev v slovenski župniji, tam vidiš otroka, ki lista med pridigo po molitveniku, ker ne razume nemške pridige, a tudi iz molitvenika ne moli, ampak samo lista in se igra, ker tudi molitvenik je nemški! Prideš v cerkev med šolarsko mašo, slovenski otroci glasno čitajo v zboru iz nemških molitvenikov, ali pa glasno skupaj molijo sv. rožnivenec — nemško. Ali pa pojo med sv. mašo nemške pesmi. — Po večjih krajih pa začno slovenskim otrokom trgati ljubezen do materinščine še predno začnejo hoditi v šolo. Prišel je deček iz Borovelj, kjer je hodil v nemški otroški vrtec. Pa si ni upal slovensko govoriti, češ da jim je „teta“ (otročka vrtnarica) prepovedala slovensko govoriti, češ da so v Borovljah vsi Nemci (Wir Ferlacher sind alle deutsch!).

Če te razmere preišljujemo, vedno bolj pridemo do spoznanja, da je Avstrija za Slovence smrt. Koroški Slovenci v Avstriji so zapisani narodni smrti. Godijo se jim nezaslišane krivice, pa si ne morejo pomagati. Ali naj mi, ki nas ne tlači več nemška pest, pri tem ostanemo hladni? Nemogoče! Kako bi mogli mirno gledati, ko naši bratje umirajo narodne smrti? Ali nismo vsi en narod, vsi ena velika družina? In krivico, ki se njim godi, čutimo, kakor bi se nam godila. Ali ne trpi celo telo, če trpi en ud? Mi vsi smo prizadeti, nam vsem se godi krivica, ko nezaslišano zatirajo in narodno ubijajo naše brate na Koroškem.

Zamudili smo prelepo priliko ob razpadu Avstrije, da bi vzeli, kar je našega, da bi nase pritegnili te naše nam po tuji zlobi, krivici in nasilju odtujene koroške brate! Bolj moramo gojiti v svojih srcih in v srcih naše mladine zavest, da spadamo skupaj, da smo en narod in ena družina, eno narodno telo. In če je še kaj moške volje v nas,

nas mora biti skrb, da to krivico, ki se godi enemu delu našega telesa in s tem nam vsem, da to nezaslišano zatiranje odpravimo in pri prvi ugodni priliki potegnemo nase, kar je našega navkljub vsem krivičnim in mešetarskim pogodbam in vsem glasovanjem!

In tedaj bo v Gosposveti zopet zadonela naša slovenska pesem, naš bo Št. Krištof in Št. Helenska gora, in našega dobrega koroškega ljudstva ne bo več davila in morila nemška kuga — ponemčevalna šola.

Sv. Krištofa tudi častijo kot zavetnika proti kugi; reši nas, o sv. Krištof, ponemčevalne kuge, ki grozi zadaviti naše koroške brate.

TUGOMER SAMOV:

TARCIZIJ.

Po nemški povesti H. Federerja.

(Nadaljevanje.)

„O sv. oče...“ je zajecjal Tarcizij. A že to je povedalo več kakor tisoč priseg.

„... In ne da bi obstal, če privlečejo odkod tropo kristjanov? Če jih morijo na javnem trgu? Ne da bi znil besedice ali skrčil pesti?... Ali bi mogel to, če bi mi imel izvršiti važen opravke?“

„Da, sv. oče, ... dal“

„In če bi moral nesti celo — sv. Rešnje Telo? Našega Zveličarja, ki ga prejemamo pri sveti večerji? Če bi ga moral nesti kakemu bolniku, kakemu ranjencu?... Ali bi se res zavedal, Koga nosiš? Ali bi stopal v globoki ponižnosti in se ne bi zmenil, kaj se godi okoli tebe?... Vročo kri imaš, moj sin. Bojim se, da ne bi bil dovolj krotek pri tako važnem opravilu.“

Deček je pobledele. Tako nenadno je prišla ta novica, da je zadrgetal od strahu in od nepričakovane nebeške radosti... Zdrknil je s stolčka na kolena, dvignil proseče roke proti škofu in zahrepenel po njegovi zadnji besedi. Od same sreče se mu je vrtelo v glavi...

„Ali pa razumeš, kakó imenitno opravilo je to?“ ga je opomnil papež sedaj silno resno. „Kar obljubiš sedaj, moraš držati na življenje in smrt. Ali si dovolj spreten?...“

Z drhtečimi ustnicami je zaklical Tarcizij:

„Sv. oče, ako je bil Jezusov osliček na cvetno nedeljo tako spreten, potem sem jaz še mnogo bolj... O, našega ljubega Jezusa hočem skozi rablje in leve — —“

„Pst, pst — tiho, tiho... da se nihče ne bo zmenil za tebe!“ je pravil Sebastijan.

„... Dà, da se nihče ne bo zmenil za mene,“ je obljubil deček pokorno.

„In čeprav ne pojdeš morda nikdar med leve in tigre, morda le k sužnjem in ubogim kristjankam v Tiberinem okraju.“

„K sužnjem in ubogim kristjankam...“ je ponovil deček in srčno premagal rahlo razočaranje glede levov in tigrov...

Naj bo, kakor hoče — smel bo nositi Kristusa, ki je cesar vseh cesarjev. Proti Njemu je ta-le rimski le neznamen črvič — !

5. Ujetim bratom in sestram...

Papež se je obrnil k vernikom. Začel je govoriti z mirnim in milim glasom:

„Godi se nam kakor staremu Samuelu. Izročiti moramo skrinjo zaveze dečku Davidu v varstvo. Ne samo temu-le. Upam, da je mnogo Davidov tukaj med nami. Naših maziljencev, pridigarjev, krstnikov in učencov ne smemo izgubiti vseh v pastirstvu! Zlasti ne tako kakor nesrečnega Porfirija, tega od Boga udarjenega Savla...“ Tu je zadržal mirni glas škofov. Vsi so sklonili glave, kakor da bi se sramovali nezvestega mašnika, ki je bil dvignil glavo previsoko in jo je kot odpadnik uklonil nekaj dni poprej pred rimskimi maliki... Eden pa je zaškripal z zobmi. Bil je Tarcizij.

„Spravili so se nad pastirje“ je nadaljeval papež. „In oni izdajalec je dovolj strahopeten, da jih izda... če ga je zapustila že vsa milost. Zato potrebujemo otrok. Otroci niso sumljivi in se lahko izmuznejo skoz vrata s kakim sporočilom ali z miloščino ali celo z najsvetejšim zakramentom. — In za tako pot sem odločil tebe Tarcizij. Iti moraš k Labanu, k oskrbniku za krmo v gledališču „Circus Maximus“ (Cirkus Maksimus) imenovanim. Je sicer žid, a nas ljubi, ker smo mu pri nedavnem pokolju Hebrejcev rešili ženo in dete...“ Pokazal je na Sebastijana.

„Od tedaj nam mož pomaga, da lahko pridemo do ječ v gledališču. A predčerašnjim so žal začeli cesarjevi gardisti stražiti dohod k njim. Laban nam je sporočil, da se lahko pride le še v njegovo hišico, ki stoji ob odorskem zidu. In še to le redkoma. Vrhutega pa ne sme prihajati več nobeden izmed onih, ki so hodili dozdat. V ječe same pa ne pride nikdo brez nevarnosti za svojo glavo...“

Globok vzdih se je utrgal tu in tam v grobni tišini iz množiče, ki je brez glasu poslušala.

„Ko sem pa videl žalostnega Tarcizija, mi je nekaj šinilo v glavo. Ta deček bi lahko najprej prišel v hišo in mogoče celo k ujetnikom. Na vsak način pa pride do Labana in, če ne bo drugače, pošlje z njegovo pomočjo Moniki Severi in njenemu služabniku sveto Rešnje Telo.“

„Pojdi spat, Tarcizij! Jutri moraš zgodaj oditi. Ne pozabi kar si obljubil, da boš nesel sv. Rešnje Telo tako ponižno in skromno kakor je nesel osliček na oljčno nedeljo našega Kralja v mesto!“

„Ravno tako, sv. oče!“ je obljubil Tarcizij. Vstal je. Bil je tako lahek, tako blažen, da bi bil mogel letati po zraku...

Odšel je s pastirčkoma Ajakom in Romulom. Mahnili so jo po slabi, razvoženi cesti proti Klementinskim kočam, kjer je imel Tarcizij poleg ovc svoje ležišče.

A ni mogel zaspiti. „Čujta še malo!“ je zaprosil vročekrvnež oba pastirčka, ki sta ležala mirno poleg njega. „Saj že smrčita —!“

„Daj nama mir!“ zamrmra Ajak. „Saj vem, zakaj ne moreš spati.“

„Ne, tega pa ne ve,“ se tiho zasmeje Tarcizij.

„Zakaj ne more spati?“ vpraša Romul zaspano.

„Ker ni pil iz keliha in ni jedel od svete Večerje. Obakrat je pustil, da je naš ljubi Zveličar šel mimo njega. Dobro sem videl. In brez Kristusa se ne da spati...“

„O... če bi vidva vedela!“ zakliče Tarcizij in objame strastno oba kmečka sinova ter ju stisne k sebi. „... Saj sem bil tako divji, tako jezen, tako... ah, nisem mogel... ker sem v baziliki... ne, ne, tega vidva ne moreta razumeti. A jutri nesem Kristusa tule, glejta, tu na prsih, tu pod obleko, tu v tej svoji desni roki... Kakor papež!“

„A midva sva zavžila Njegovo Telo in pila Njegovo Kri, Tarcizij! Midva ga imava že v srcu, pomisli!“

Obmolknil je začudeno mladi plemič. „Da,“ je dejal naposled ponižno, „vidva sta pač mnogo boljša... O, Jezušček, napravi še mene takega!“

Mlada kozja pastirčka nista več slišala teh besed. Spala sta že. Poleg sebe sta imela palico in bučo za vodo. Zvezde neba so jima žarele na obrazu. V njunem srcu je bivalo pravo betlehemsko dete. Tisočkrat srečnejša sta bila kot njuni predniki tedaj, ko se je obhajal prvi božič.

6. Na poti v mesto.

Tarcizij je naslednjega dne odrinil že prav zgodaj v svojem škrlatnem plaščku v mesto. Zdelo se je, da je postal čisto drug človek. Druge dni je skakal in žvižgal. Danes pa je stopal mirno po cesti. Komaj, da je včasih pogledal na desno ali levo. Tu pa tam je polglasno zašepetal zase kako besedo. Čeprav je bil drugače na zunaj miren, bliskanja oči ni mogel zakriti... to silno bliskanje od veselja nad dostojanstvom, od kraljevskega pričakovanja... Ves njegov ožgani obraz je živel — kakor da bi bil v najživahnejšem pogovoru s kakim drugim nevidnim spremljevalcem.

Zavito v svileno rutico je nesel v levi roki pod plaščkom na prsih sv. Rešnje Telo pod podobo kruha. Desnico je bil zataknil za jermen tja, kjer je nosil ponavadi kakor vsi sinovi plemenitašev majhno sabljico. A danes je ni smel nositi. Papež Gaj je dejal, da je tudi Kristus šel v Jeruzalem brez sablje in, da še hrabremu Petru ali Tomažu ni pustil meča. Saj pa tudi ne pomaga nobena sablja, ako Jezus ne pomaga... (Dalje prihodnjč.)

POD VAŠKO LIPO.

SKAVTI.

Kdo bi ne postal navdušen ob strumnem pohodu bratov Orlov in sester Orlic po ulici, komu bi se ne razveselilo srce ob zvokih divne orlovske himne! In njihov nastop v dvorani ali pa na z zelenjen in cvetjem okrašenem travniku: tu kakor tam občuduješ krepke mišice, gibčne ude, vitka telesa in točno izvajanje bodosi pri rajalnem pohodu, bodisi pri prostih vajah, bodisi pri orodni telovadbi. In misliš si: srečna domovina, ponosna bodi, da imaš take hčere, take sinove!

Vendarle pogrešamo v našem sedanjem telovadnem sistemu dveh točk, ki sta za vzgojo zelo važni, pa nista dobro označeni in povdarjeni: *gibanje v prirodi in osebnost, samostojnost* (individualnost)

V novejšem času je izšla iz Anglije pobuda k popolnoma novi smeri v vzgoji mladine, k *skavtingu* (scouting), k vzgojni metodi, ki ima predvsem načela: *gibanje v prirodi in samostojnost*. Bistven znak te vzgojne metode je, da mladina zapusti za krajši ali daljši čas domačo hišo in šolo ter gre v prirodo, kjer si ureja življenje po svoji vesti, svojem okusu in svojih mislih.

Angleški general Baden-Powel je v angleško burski vojni l. 1899 spoznal važnost gibanja v prirodi za mladino — saj so mu dečki, utrjeni proti vročini in mrazu v prosti naravi, vršili isto in še težjo službo kot vojaki — službo oglednikov — Boy-Scouts (= dečki ogledniki, opazovalci).

Po končani vojni je general mnogo mislil o tej stvari sestavljaj načrte in na konec čez par let sprožil misel vzgojnega sistema mladine na Anglešken. L. 1908. je ustanovil organizacijo skavtov. Od tam se je začela širiti po celem svetu, v Ameriko, Nemčijo, Francijo in tudi v predvojno Srbijo. Pri nas je pred vojno nismo poznali.

Med vojno je organizacija Boy Scouts silno mnogo koristila Amerikan-cem, Angležem in Francozom. Po vojni pa se je njeno razvijanje še povečalo in tudi pri nas imamo že v marsikakem kraju skavte, zato je potrebno, da se z njimi malo seznanimo.

V vsaki državi imajo skavti svoja pravila, vendar so si ista v bistvu enaka. Za vzor so si vzeli srednjeveške viteze, predvsem nalogo: *ljubiti domovino, služiti Bogu in bližnjemu in napraviti vsak dan vsaj eno dobro delo*.

Geslo skavta se glasi: *Bodi pripravljen!* To pomeni, da mora skavt biti *vedno pripravljen*, duševno in telesno, da napravi svojo dolžnosti; *duševno* s tem, da se vadi v pokorščini in misli že v naprej, kakšna nezgoda bi se mogla pripetiti v danem slučaju, tako, da bo o pravem času pripravljen potrebno izvršiti in imel tudi voljo, da to izvrši; *telesno* s tem, da krepí svoje telo in ga napravi sposobnim za vsako delo.

Skavt pozdravlja: „Bodi pripravljen!“ odgovarja: „Vedno pripravljen!“ Preden postane deček skavt, mora priseči:

„Pri svoji časti obljubljam, 1) da bom zvest Bogu in domovini in pokoren skavtskim zakonom; 2) da bom pomagal bližnjemu ob vsaki priliki; 3) da se bom trudil biti telesno krepak, duševno čil, npravno trden.“

Poleg tega mora skavt priseči, da bo izpolnjeval skavtske postave, katerih je po angleških predpisih 10, američanskih 12.

Glase se: 1) skavt mora biti zanesljiv in vreden zaupanja, 2) skavt je zvest, 3) skavt mora bližnjemu pomagati, 4) skavt mora biti vsakomur prijatelj, 5) skavt je vljuden, 6) skavt je usmiljen do živali, 7) skavt je pokoren, 8) skavt je vedno vesel, 9) skavt je varčen, trezen in ne kadi, 10) skavt je hraber, 11) skavt je čist v dejanju, besedah in mislih, 12) skavt mora častiti Boga, izpolnjevati svoje dolžnosti, spoštovati mnenje bližnjega, kar se tiče navad in vere.

Skavt mora *verovati v Boga* in njegovo besedo. V srednjem veku je vitez obljubil zvestobo ne samo kralju, ampak tudi Bogu. Celo noč pred povišanjem v viteza je mladi kandidat premolil na kolenih, posteč se. Tako je tudi američanski skavt prepričan, da noben deček *ne more postati dober državijan, če ne izpolnuje svojih dolžnosti proti Bogu*, in zato tudi prisega,

da bo iste izpolnjeval. Priznanje Boga kot najvišje moči v vesoljstvu in priznanje njegove ljubezni in blagoslova je po mnenju skavtov (amerikanskih) potrebno za dobrega državljana in je nekaj bistvenega v vzgoji doraščajoče mladine. Zato Boy Scouts of America vztrajajo na tem, da se versko življenje ojača in zboljša in širi tudi v šolah.

Skavtsko gibanje ima premnogo lepih strani z *zdravstvenega vidika*:

1) Prispeva k *vsestranskemu telesnemu razvoju s posebnimi, skrbno izbranimi, pravilno in točno izvajanimi gibi*. Skavt je vedno pripravljen, vse koristne vaje izvaja čilo, z lahkoto premaga zapreke v vsaki okolnosti brez predhodne vaja (traininga). Mladenič, tako pripravljen za življenje, je individualno, gospodarsko, socialno in naravno gotovo več vreden kot tekmovalec, kateri v nekaterih telesnih ali športnih vajah prekaša vse, v marsikakem vsakdanjem življenjskem položaju pa si ne zna pomagati.

2) Deček-skavt mora neposredno opazovati in preiskovati prirodo, vse njene pojave; pred pazljivo dušo skavtovo se odpira mnogokatera skrivnost življenja; skavt se uči, ne prosto verovati v besede vzgojiteljev, ampak sam preiskuje, sam razmišlja, sam si išče razlage za vse, kar se dogaja v prirodi. Vzgaja se s tem k samostojnosti; njegove posebnosti, individualnost, se s tem vedno jasneje pokazuje. V njem se probuja ljubezen do prirode in do vsakdanjega življenja; skavt občuduje stvarstvo in spoznava vedno bolj in bolj jasno, da vsa ta lepota ni mogla nastati sama od sebe, ampak da mora biti Stvarnik — višje bitje, povzročitelj vsega lepega in dobrega.

3) Mladenič postaja v prirodi pogumen, iznajdljiv, pripravljen na vse: neprestano se utrjuje in postaja krepak. Uči se poleg tega v zmernosti in preprostosti v hrani, navaja se k abstinenци. Skavt mora biti *navdušen abstinent*, trdno prepričan, da alkohol mlademu telesu škoduje v vsaki množini. Ve, koliko škoduje alkohol posamezniku, družini, državi, zato je vedno in povsod pripravljen, da ga zatira. Skavt tudi ve, da njegova pljuča potrebujejo svežega zraka, zato tudi *ne kadi*.

4) Skavtling vzbuja v mladini socialen čut, *ljubezen do bližnjega*. Skavt je ob vsaki priliki pripravljen, priskočiti bližnjemu na pomoč, ako je potrebuje.

5) Gibanje v prirodi odgovarja tudi *posebnim potrebam* mladega človeka; goji njegovo fantazijo, iznajdljivost, samopomoč; vzgaja predvsem notranjost in samopomoč.

Skavt gre skozi gozdove s tihim korakom. Nobena suha veja ne počí in ni slišati udarcev noge ob kamen. Njegove oči so bistre in vidijo mnogo, česar drugi ne vidijo. On vidi sledove in po njih sodi o vrsti živali, katera jih je povzročila; on se zna približati pticam in opazuje njihovo življenje, ne da bi jim škodoval in jih ubijal. Skavt ve, kje je sever in jug, spleza na drevo, na katero je drugim nemogoče priti, preplava široko reko, prenočuje v gozdu pod šotorom; pozna vse rastline, ve, katere so strupene katere koristne; pozna zvezde na nebu in po njih sklepa ponoči, kje se nahaja, če je zašel daleč v les.

Deček-skavt *cení svojo čast nad vse* in raje umrje kot bi jo omadeževal. Ve, kaj so njegove dolžnosti, in jih izpolnjuje vestno, natančno in prostovoljno. On *obvlada sebe*, ker ve, da morajo ljudje, ki hočejo v svetu kaj veljati, najprej premagati sami sebe. Dobro pazi na svoj jezik, malo govori. Nikdar ne beži pred nevarnostjo, ne kliče na pomoč, ampak si ve pomagati sam in napraviti vse v rešitev bližnjih in samega sebe. Ve, kaj je treba na-

praviti ob požaru, pri potapljanju ladje. On napenja svoj duh k razmišljanju, svoje telo k delu. V vsaki nevarnosti je živ vzgled mirnosti, hladnokrvnosti, poguma in iznajdljivosti. Skrbi predvsem za zdravje in rešitev drugih, potem šele misli na sebe.

Dan je za skavta izgubljen, če ga ni dobro prežil s tem, da je napravil tisti dan kako dobro delo pomoči in usmiljenja. Skavt ve, kaj je treba napraviti, ako se je kdo ranil ali opekel. Svest si je, da je ob vsaki nepriliki treba takojšnje pomoči.

Skavt je dober državljan in je vsak trenutek pripravljen služiti domovini. Vesno izpolnjuje svojo dolžnost: „Bodi pripravljen!“ in je vedno pripravljen pomagati bližnjemu, služiti Bogu in domovini.

Skavti imajo posebno obleko na vajah in izletih. Srajco z ležečim ovratnikom iz flanela, zelene barve, s pentljo na vratu; kratke hlače, iste temnozeleno barve; pas, nogavice do kolena iste barve ali črne, čevlje. Na glavi klobuk z ravnimi kraji in skavtskim znakom. Poleg tega imajo palico, torbo, odejo, šotorno krilo, steklenico za vodo.

Skavti se dele v pripravnike, skavte III., II. in I. razreda. Pri vstopu in pri vsakem povišanju je treba napraviti poseben izpit. Ako je skavt I. razreda še posebno vešč v kaki stvari, n. pr. v poznanju rastlin ali ptic, v risanju itd., lahko napravi še iz tega predmeta izpit in dobi poseben znak. Dostop k skavtom ima mladina moškega in ženskega spola, splošno v starosti od 10. — 20. leta.

Pri nas v Jugoslaviji se moški skavti imenujejo „izvidniki“, ženski „planinke“. Pred vojno so bili leta 1912. ustanovljeni v Srbiji kot pododsek zveze trezne mladine (Savez trezvene mladeži), ker tudi skavti propagirajo abstinenco. Izdali so priročno knjigo za skavte „Četnik“, v kateri pa *zahtevajo, da mora vsak skavt biti Sokol*, mislimo samo radi tega, ker niso poznali v predvojni Srbiji drugega telovadnega društva. Po vojni so se skavti začeli širiti tudi po drugih delih naše domovine. Globočino in silo skavtske ideje so najpoprej spoznali Sokoli in jo poizkusili izkoristiti. *Hoteli so izpremeniti svoj naraščaj v skavte in s tem razširiti in poglobiti sokolsko idejo.* Priročna knjižica „Trebnik“, izdana za skavte I. 1921, je pisana v tem smislu. Zanimivo je tudi, da se v knjigi „Četnik“ še parkrat omenja Bog in verske dolžnosti, v „Trebniku“ pa je to že izpuščeno in se v njem Bog sploh ne omenja, medtem ko angleški, ameriški in nemški skavti ravno povdajajo važnost verske ideje za skavta in njegovo vzgojo.

Vendar je v tem oziru vodstvo skavtov v Jugoslaviji spoznalo, da bi bila načelna napaka, privesiti skavte pristranski telovadni organizaciji, ker ravno skavti morajo biti nepristranski in vzvišeni nad vse strankarske boje. Zato se v novih pravilih „Izvidnikov in Planink“, sprejetih na občnem zboru vseh skavtov Jugoslavije v Beogradu v maju 1923, *obveznost članstva v Sokolu za skavta ne omenja več*, ampak se vabi vsa mladina brez razlike. Upajmo, da se bo vodstvo skavtov držalo tega stališča in ne bo prelepe skavtske ideje poniževalo v službo strankarskih organizacij, ampak jo bo dvignilo do iste višine, veljave in nepristranosti, katero ima v vseh drugih narodih. V tem slučaju bi bilo pač želeli in priporočati, *da stopi v skavtske vrste vsa mladina brez razlike in se s tem požiivi in okrepi telesno, duševno in нравno.*

DR. T. M.

P. S. Potrebni podatki o skavtih so povzeti iz priročne knjige za ameriške skavte „Boy Scouts of America“.

Vprašanja: Ali sem storil v tem mesecu kako slabo dejanje iz strahu pred ljudmi? — Ali sem se udal vabilom in pritisku slabih tovarišev, ki so me zvabili v gostilno, na ples, na ponočevanje? — Ali sem se še bolj pregrešil? — Kaj imam sedaj od tega? — Sem si že očistil vest? — Ali sem nastopil proti surovemu govorjenju, preklinjanju, klafanju, kakor bi bila moja dolžnost kot članu kat. društev! — Ali sem s svojim življenjem drugim v vzgled ali v pohujšanje? ...

DEKLIŠKI VRTEC.

Slovenska krščanska ženska zveza. I. Ženski kongres. Po želji večine včlanjenih ženskih organizacij se bo vršil ženski kongres nepreklicno v soboto, 25. avgusta — torej prvi dan Katoliškega shoda — ob štirih popoldne. Spored bo sledeč: 1. Pozdravni govor. 2. Občni zbor Slovenske krščanske ženske zveze. (Članarina, kulturni davek, glasilo, gospodinjski tečaj.) 3. Govori, kateri bodo naznanjeni v prihodnji številki Vestnika. 4. Javna debata o naših perečih vprašanjih: a) Naše stališče v zadevi verske vzgoje v družini in šoli; b) naše stališče v zadevi svetosti zakona; c) naše stališče v zadevi nezakonskih mater in otrok; d) naše stališče v zadevah pouka ženske mladine v ljudskih šolah po deželi ter v zadevah izključno ženskih šol; e) razmerje med Slov. kršč. žensko zvezo in Orliško podzvezo. 5. Resolucije. — Oglejte si natančno spored kongresa. V svrhu občnega zbora preštudirajte pravila SKŽZ, zlasti točke, ki se nanašajo na občni zbor. Imenujte glasom pravil delegatinje na občni zbor, kajti samo one imajo pravico glasovanja; ve druge boste pri točki „občni zbor“ našega sporeda samo poslušale in svetovale. — Prereščajte v svojih sejah tudi vsa druga vprašanja našega sporeda in zavzemite svoje stališče. Vsaka od vas ima pravico povedati svoje mnenje. — II. Naznanite nam število udeleženk ženskega kongresa radi dvorane in prenočišča. Naj omenim, da so za udeležence katoliškega shoda 25. VIII., torej v soboto zvečer rezervirani prostori v opernem gledališču, kjer bodo proizvajali gled. igralci „Gorenjskega slavčka“. Pridite vse v soboto, 25. avgusta na ženski kongres. — III. SKŽZ bo naročila zvezine znake (trak z napisom „Slovenska krščanska ženska zveza), ki jih ob priliki kat. shoda lahko kupite v naši pisarni. — IV. Vse dopise pošljite na naslov: Ga. Maruška Vrtovec, Ljubljana, Miklošičeva c. 10./II.

Na srečno prvo svidenje!

Predsedstvo SKŽZ.

Vrt. Poleg potrebnega in koristnega je vrt ob hiši ali za hišo nekaj zelo lepega, vabljivega in ljubeznjivega. Vsekakor pa mora biti sadni vrt ločen od vrta za zelenjavo, ker senca in korenine ovirajo rast drugim rastlinam.

Če le mogoče naj bo vrt za zelenjavo in cvetlični vrt ob hiši, za hišo ali pa vsaj blizu nje. Lega naj mu bode zavarovana proti mrzlim vetrovom in obrnjena na južno solnčno stran.

Vrtna zemlja ne sme biti pretežka, pa tudi ne prelahka. Da dobimo dobro rodovitno zemljo je treba močno gnojiti in globoko prekopati. Težki ilovnati zemlji je treba pridejati apna, ker je apno važen del rastlinske hrane. Bukov pepel, saje in pesek so tudi dobra sredstva za zrahljanje težke ilovnate zemlje.

Pridna gospodinja bo na vrhu vedno menjavala rastline, tako da ne bo imela neposajenega prostora. Rastline pa izsrkovajo redilne snovi. Te rodilne snovi pa moramo nadomestiti z obilnim gnojenjem.

Gnoj je hlevski, kurji, prašičji in iz stranišča. Za vrt je najboljši uležan in mešan hlevski gnoj. Mešan je konjski in goveji. Gnoj iz stranišča je premočen. Konjski gnoj je lahek in gorak ter je priporočljiv za težko ilovnato zemljo. Goveji gnoj je težji, bolj masten in ne tako topel. Lahko peščeno zemljo napravi mastno in vlažno. Najslabši je prašičji gnoj in je rabljiv le z drugim pomešan. V vodi razmočen kurji gnoj nam dobro služi za zalivanje zelenjave.

Poleg omenjenega gnoja je priporočljiv še kompost, ki ga lahko napravimo na vsakem vrtu. Napravi se tako: na določen prostor se spravlja celo leto: listje plevel, pepel, prst in drugi vrtni odpadki. Zaliva se z gnojnico in pomijami pa tudi s straniščnim gnojem. Parkrat na leto se mora dobro premešati. Po dveh letih je rabljiv za gnojenje.

Umetna gnojila nikakor ne nadomestujejo gnoja, ker nimajo dovolj redilnih snovi v sebi.

Poleg gnojenja pa zahteva vrt neprtrgano delo skozi celo leto in sicer: skopovanje, prekopavanje, presajevanje, sejanje, pletev in zalivanje. Z zalivanjem se zemlja strdi in se napravi nekaka škorja, ki zabranjuje dohod zraka, zato moramo z motiko ali motičico zrahljati zemljo, da zrak, voda in toplota lažje pride do rastline.

Presajevanje naj se vrši po dežju in zvečer. Po dežju, ker se v mokri zemlji rado prime, zvečer pa, ker solnčna vročina ovne sadiko.

Najboljše zalivanje je dež, ker pa ni točen, zato ga moramo nadomestiti s kangljicami ali vrči. Voda za zalivanje je najboljša dežovnica, potočnica, ali pa iz ribnikov. Kjer pa te ni, mora zadostovati studenčnica in vodovodna voda. Vsekako pa mora biti ta voda postana in pregreta. Zaliti treba uspešno in zadosno, raje manjkraj pa tisto dobro.

Dekleta, ostanite rajši doma! Mnogo deklet gre dandanes z dežele v mesto iskat zaslužka. Vzroki so različni. Ena gre iz častila-

komnosti, da bi postala gospodična, ker se ji zdita srp in motika pregrda. Druga zopet, da se odtegne nadzorstvu starišev, ker so ji nemara branili „tega“ ali „onega“. „Grem pa služiti“ je odgovor. Zopet druga, da se kaj priuči v mestu. Res je tudi, da marsikatero domače razmere primorajo iskati si službe.

Kot služkinja Vam želim podati nekaj pojasnil glede mestnih služb. — Če primerjaš domačo hišo s službo, vidiš, da se v marsičem razlikujeta. — Prvo, kar pogrēšaš v službi je skupna molitev pred in po jedi. — Pride sobota, nedelja zvečer; ni skupnega rožnega venca, dočim doma tako lepo odmevajo „Češčene“ in „svete Marije“ enoglasno iz vseh grl. Kaj pa nedeljska sv. maša? Oh, ta je tudi večkrat na tehtnici. Če ti je sploh dovoljeno, so ti preštete minute, ki jih boš zamudila v cerkvi. Vsled utrujenosti pa največkrat zaspiš rano sv. mašo. Ker k pozni ne moreš, ne zadošiš svoji verski dolžnosti. To se mogoče ponavlja več nedelj zaporedoma in sčasoma omrziš, sama nevede kdaj. — Kaj pa v nedeljo popoldan? Takrat pa gotovo ne spiš? Oh, to je tisti čas, katerega se vsaka služkinja celi teden veseli. Marsikateri prinese zraven veselja tudi nesrečo. Da ti ne bo treba enkrat žalovati za nesrečno mladostjo, ti pom podala nekaj pomočkov, s katerimi se boš varovala. To velja posebno mladim, neiskusnim dekletom.

1. Ko se boš ob vstopu pogajala za plačo ne pozabi, oziroma ne sramuj se vprašati, če boš smela v nedeljo v cerkev.

2. Varuj se slabe tovaršije. To je namreč tista strupena kačka ki se plazi po vsaki cesti in ulici. Rana, ki ti jo zada, je neozdravljiva.

3. Ko boš odhajala od doma, ti priporočam za spremljevalce tri prijatelje, ali vsaj enega izmed teh treh. Ti so: „Bogoljub“ „Glasnik“ in „Naš dom“. Videla boš, kako ti bodo dobrodošli, kako boste ob prostih urah veselo pokramljali med seboj. Zagotovim te, da nobeden izmed teh treh te ne bo speljal na led.

V zadnjem „Našem domu“ ponuja neka govornica tam iz Sromelj sredstva v dosego prave kršč. izobrazbe. Med njimi je tudi krepka, železna volja. Da, da, tudi ti drago slovensko dekle pokažes tukaj svojo voljo. Če se zavedaš svojega lepega imena „dekle“, pač ne bo tvoja volja voščena sveča, ki se v slučaju toplote izkrivi, ampak bo res krepka, neomajna železna.

Končno še Vam priporočam, katerim je le mogoče, oklenite se domačega krova, nikar ne siliti v mesta, ljubite svojo domačo grudo, na kateri je največ zadovoljnosti in veselja. Še enkrat: Dekleta, ostanite rajši doma!

Dobro sem si zapomnila pesmico, ki sem jo čitala v letošnjem „Vrtecu“ katera odlomek tukaj ponavljam.

Tudi jaz bi pela, ko bi bla doma.

A tujina, ptička veš, je mačeha.

Štajerka — služkinja v Ljubljani.

Beograd. Ko so se začeli zbirati v Beogradu katoliškomislečji visokošolci, so takoj skušali organizirati beograjska kat. dekleta. Za 15. oktober 1923 so povabili g. Janeza Kalana iz Ljubljane, da položi temeljni kamen naši dekliški zvezi, ki smo jo prikrojili našim razmeram primerno in ji dali ime „Društvo samostalnih kat. devojaka“. V društvu so združena dekleta, ki si samostalno služijo svoj kruh. Največ je med njimi Slovenk, ki imajo večino v odboru in igrajo v društvu glavno ulogo. Več pa je tudi Hrvatice, Nemke in Madžark. Čeravno pa smo tako različne po narodnosti, po šegah in navadah, vendar pa se vse trdno zavedamo, da smo eno, ker nas veže trdna vez kat. vere. Sestanke smo imele po zimi vsako nedeljo, sedaj pa vsakih 14 dni. Naša voditeljica, g. župnik Wagner in g. visokošolec Šedivý nas s svojimi govori in predavanji opozarjata na nevarnosti velikomestnega življenja, navajata nas h krepostnemu življenju in nam dajeta odgovore na ugovore naših verskih nasprotnikov. Veliko skrb posvečajo našemu društvu č. usmiljene sestre. Prireditev smo imele že več. Najbolj je uspela prireditev dne 24. junija. Razen izbranih pevskih točk, pozdravnega govora predsednice in deklamacij v slovenskem, hrvaškem, nemškem in madžarskem jeziku so igralke zelo dobro uprizorile igro „Oh ta Polona!“ Naši prireditvi so prisostvovali gg. poslanci Jugosl. kluba in odlično beograjsko občinstvo. Naše društvo pa ne skrbi samo za pošteno zabavo in za izobrazbo ter se ne zadovolji s tem, da je mnogo deklet rešilo gotove moralne propasti, temveč se briga tudi za telesne potrebe svojih članic. Mnogim je že preskrbelo dobre službe. Ustanovilo je fond, iz katerega se delijo podpore bolnim in onemoglim članicam. Sam papežev nuncij, prevz. g. nadškof Pelleprineti je daroval v ta namen 1000 Din. Da pa dekleta iz našega društva delajo čast beograjskim katoličanom, je najboljši dokaz to, da se jih vedno več oglašča, ki hočejo imeti v službo ravno dekleta iz našega društva, češ, da so te najboljše in najpridnejše. Velika težava, ki nas ovira pri delu, je pomanjkanje primernih prostorov. Če nam boste pomagali Vi, ki ste ostali v ljubem domačem kraju, da se postavi v Beogradu prepotrebni kat. dom, potem bo se odvalil težki kamen s prs vsem beograjskim katoličanom. Dekleta, ki pridejo v Beograd, se naj obrnejo na tajnico Reziko Knapič, Kosojska ulica 37.

DRUŠTVENI GLASNIK.

Veržej. Binkoštni pondeljek lanskega leta se je Dekliška zveza slovesno posvetila presv. Srcu Jezusovemu; letos ob obletnici je na jako lep način obnovila svojo posvetitev, pri kateri je priredila ob koncu 7 dejansko igro, polno krasnih naukov: „Otrok Srca Jezusovega“, koji čisti dobiček je namenjen kot prispevek za nabavo nove monštrance v farni cerkvi.

Gledaliških predstav je priredila zveza celo leto sedem: „Ukradeni biseri“, „Zmaga najsv. zakramenta“, „Vestalka“, „Božič pastirc“, „Bela nedelja“, „Otrok Srca Jezusovega“. — Razen tega šaloigre „Zgubljena stava“, „V zakleti sobi“ in „Zastrupljena torta“. Prvo nedeljo meseca maja letošnjega leta pa je bil dan za naše male, ki so se ta dan posvetili nebeški svoji materi. Ustanovil se je Marijin vrtec.

Sv. Peter pod Sv. Gorami. Včlanjenih je 52 moških in 69 ženskih članov. Dramatični odsek je v teku dveh let uprizoril 13 iger in 5 poučnih predavanj. Naročamo 17 izvodov „Našega doma“. Tudi na „Mladost“ in „Prerod“ smo naročeni. Društvena knjižnica poseduje 192 knjig. Društvo ima vse poslovne knjige, posluje z opravičnim zapisnikom, kateri je v tem letu dosegel tekoče število 65. Na novem odru in z novimi kulisami, katere smo si po težkem dvoletnem trudu vendar omislili, smo prvič nastopili 3. 5. t. l. ko smo igrali igri „Razvalina življenja“ in „Vse naše“, ki so nam dale čistega dobička 1,955'40 K, kateri znesek smo podarili odboru za nabavo novih znonov romarske cerkve Matere Božje na sv. Gorah. Dne 3. 6. t. l. je društvo napravilo izlet na sv. Gore s sledečim sporedom: slovesne večernice v romarski cerkvi; po večernih predavanj in deklamacije pred cerkveno hišo. Nastopilo je 17 govornikov in govornic: 1. Društveni tajnik Lojze Zorenč: Pozdravni govor in razlaga kaj so kat. izobr. društva; Tajnik SLS. Deželak v Kozjem: Pomen in moč organizacije; 3. Lipej Pepca: Deklamacija „Grajska hčerka Rada“; 4. Zvonar Ivan: „Mati“; 5. Lupšina Pepca: deklamacija „Zgubljeni raj“; 6. Škof Joško: „Od robstva do svobode“; 7. Gršak Urška: deklamacija „Tlaka“; 8. Kunej Ivan: Proč s slabimi knjigami in časopisi; 9. Vehovar Reza: Izobrazba srca; 10. Zorenč Tončka: deklamacija „Srce človeško“; 11. Srednik Karl: deklamacija „Daritev“; 12. Lah Micka: Nekaj o vzgoji v izobraževalnih društvih; 13. Hudina Tine: V boj za načela kat. izobraž. društev; 14. Lah Anica: deklamacija „Znamenje“; 15. Zorenč France: Na delo za koristna predavanja; 16. G. Krušič Janko, kaplan: Cilji kat. izobraž. društev; 17. Zorenč Lojze: Naši ideali in naše pravo. Med odmoru sta igrala na citre in kitaro predsednik Vinko Černelč in tajnik Lojze Zorenč. Moram končati, čeravno bi imel še dokaj podatki o našem društvenem delovanju, a vem, da ima „Naš dom“ le majhen prostorček na razpolago — a g. urednik pa mogoče veliko nevoljo nad tako dolgim člankom.

Marija Reka. Skrit in nepoznan je — žal — še svetu naš planinski kraj. Zdi se mi, kakor da bi nas krasne Savinjske planine klicale na svoje vrhove rekoč: „Poglej mladina na okoli, povsod se zbira, organizira, izobražuje v raznih društvih mlad slovenski rod!“ Ta poziv je zbudil tudi tukajšnja dekleta, da smo po hudem, dolgotrajnem boju vendar enkrat premagala vse ovire ter korajžno stopile na plan. Koj v začetku smo si 23 krepko podale roko ter ustanovile „Dekliško zvezo“ v kateri hočemo delovati vztrajno v ponos našemu lepemu planinskemu kraju v nadi, da še bode k nam pristo-